

200 lat fotografii. MuFo zaprasza do wspólnego świętowania

2026-02-03

W 2026 roku Muzeum Fotografii w Krakowie zaprasza do wspólnego świętowania urodzin fotografii - 200. rocznicy powstania najstarszej zachowanej fotografii. „Widok z okna w Le Gras”, wykonany w roku 1826 lub 1827 przez Josepha Nicéphore’a Niépce’a, zapoczątkował jedną z najważniejszych rewolucji w historii kultury wizualnej. Z tej okazji MuFo przygotowało bogaty program jubileuszowych wydarzeń, w tym wieczorne, tematyczne oprowadzania połączone z poczęstunkiem.

Pierwsza udana fotografia powstała w technice heliografii. Obraz wykonano na metalowej płycie pokrytej asfaltem syryjskim, a jego powstanie wymagało wielogodzinnej ekspozycji na światło. Autorem pracy był Joseph Nicéphore Niépce, francuski fizyk i wynalazca, który w roku 1826 lub 1827 utrwalił widok z okna swojej pracowni w rodzinnej posiadłości w Le Gras. Choć obraz jest ciemny, niewyraźny i bardzo odległy od współczesnych standardów fotograficznych, zapoczątkował rewolucję, która na zawsze zmieniła świat.

Od pionierskich eksperymentów Niépce’a, przez dagerotypię Louisa Daguerre’a, po negatyw Williama Henry’ego Foxa Talbota, fotografia szybko stała się powszechnym narzędziem dokumentowania rzeczywistości - zapisem historii, pamięci i emocji. Przez dwa stulecia towarzyszyła zarówno przełomowym wydarzeniom, jak i codzienności, nieustannie zmieniając swoje formy, funkcje i znaczenia.

W 2026 roku MuFo zaprasza do refleksji nad początkami fotografii i jej bogatą historią, jednocześnie kierując uwagę na to, czym medium stało się dziś i jak może kształtować przyszłość. Jubileusz 200-lecia nie ograniczy się do jednorazowych obchodów - przez dwanaście miesięcy muzeum będzie świętować urodziny fotografii poprzez bogaty program wystaw i wydarzeń.

W lutym MuFo zainauguruje nową ofertę wieczorną. Cyklicznie, po godzinie 18.00, muzeum zaprosi na tematyczne oprowadzania po wystawach, przybliżające różnorodne zjawiska i praktyki fotograficzne. Spotkania odbędą się w kameralnej atmosferze, a na uczestniczki i uczestników czekać będzie drobny poczęstunek i lampka wina. W jubileuszowym roku fotografii MuFo zaoferuje publiczności także warsztaty, podczas których będzie można poznać dawne techniki fotograficzne, m.in. cyjanotypię, gumę dwuchromianową czy mokry kolodion, i za ich pomocą wykonać własne prace.

Wśród wystaw zaplanowanych na 2026 rok przez Muzeum Fotografii w Krakowie znajdzie się kwietniowa ekspozycja „Wspólnie. 20 lat kolektywu Sputnik Photos”, prezentująca projekty jednego z najważniejszych kolektywów fotograficznych Europy Środkowo-Wschodniej i pokazująca fotografię jako narzędzie współpracy, krytycznej obserwacji oraz zaangażowania społecznego. Jesienią instytucja zaprezentuje wystawę Pauliny Ołowskiej, jednej z czołowych polskich artystek współczesnych, której prace pokazywane były m.in. w muzeach MoMA w Nowym Jorku czy w Tate Modern w Londynie. Na ekspozycji w MuFo będzie można zobaczyć jej twórczy dialog z dorobkiem Deborah Turbeville, ikony fotografii mody, znanej z melancholijnych wizji kobiecości. Warto też przypomnieć, że wciąż można oglądać wystawę czasową „Monochrom. Wszystkie kolory tęczy”, która została przedłużona do 15 lutego 2026. Ekspozycja zabiera widzów w podróż przez historię fotografii monochromatycznej i

różnorodne techniki fotograficzne, udowadniając, że zdjęcia stereotypowo określane jako „czarno-białe” mogą skrzyć się kolorami.

Istotną częścią programu będą kameralne pokazy w przestrzeni MuFo Rakowicka, umożliwiające bliższe spotkanie z unikatowymi obiektami i ich historiami. Już od 14 lutego będzie można oglądać ekspozycję „Na pamiątkę... Tableaux fotograficzne Konrada Brandla i Jadwigi Golcz”. Centralnym punktem prezentacji będą dwa jubileuszowe tableaux z przełomu XIX i XX wieku, przedstawiające pracowników, właścicieli oraz wyroby Fabryki Szkła i Kryształów „Czechy” w Trąbkach. Pokaz uzupełnią oryginalne szkła i ich współczesne kopie – karafki, patery i kielichy, To propozycja dla miłośników dawnej fotografii i designu.

W 2026 roku MuFo uruchamia pilotażowy program rezydencji badawczo-artystycznych, opartych na pogłębionej pracy współczesnych artystek i artystów nad zbiorami Muzeum. Traktowane jako żywe archiwum, kolekcje stają się przestrzenią eksperymentu, reinterpretacji i stawiania nowych pytań. Rezultatem rezydencji będą autorskie ekspozycje prezentujące nowe spojrzenie na kolekcję MuFo i nie tylko. Pierwszą zaproszoną do udziału twórczynią jest Marta Bogdańska – artystka wizualna, która bada relacje ludzi ze zwierzętami oraz podejmuje krytyczną pracę z archiwami.

Muzeum pręźnie rozwija działalność wydawniczą. W tym roku premierę będzie miał Magazyn MuFo – dostępne online czasopismo naukowe poświęcone fotografii, którego inauguracyjny numer będzie dedykowany fotografii dawnej. Równolegle, w ramach współpracy z wydawnictwem BoSz, ukażą się albumy z cyklu „Mistrzowie polskiej fotografii”. Pierwsza publikacja będzie poświęcona Fortunacie Obrąpalskiej, a następne tomy przybliżą sylwetki kolejnych wybitnych postaci polskiej fotografii, w tym patrona MuFo – Walerego Rzewuskiego.

Rok 2026 w MuFo to nie tylko świętowanie historii fotografii, ale przede wszystkim zaproszenie do odkrywania jej potencjału. Muzeum konsekwentnie realizuje strategię rozwoju na lata 2025–2029, dążąc do tego, by być ważnym centrum refleksji nad fotografią: dynamiczną przestrzenią dialogu, inspirującą i angażującą publiczność, otwartą na współpracę lokalną i międzynarodową oraz modelowym miejscem ochrony dziedzictwa, badań i debaty o fotografii.

Dwa stulecia od pierwszej udanej fotografii pokazują, jak wszechstronne jest to medium – od utrwalania codzienności i dokumentowania historii, po eksperymenty artystyczne i nowe formy wyrazu. Jubileusz 200-lecia jest okazją, by spojrzeć wstecz na dokonania pionierów, docenić współczesnych twórców i zastanowić się, jak fotografia będzie kształtować naszą wizualną kulturę w przyszłości. MuFo, poprzez wystawy, warsztaty, rezydencje i publikacje, przypomina o znaczeniu fotografii i inspiruje do własnych odkryć oraz twórczych eksperymentów, zapraszając wszystkich do wspólnego świętowania jej okrągłych urodzin.